

Levelek és emberek

A társadalmi tulajdont jobban meg kell becsülni — Garázs
a lakók bosszantására — Megértőbb döntést a lakásleválasztásnál

Egy édesapa panasza

Sok bérlő kérését utasítja el a Szegedi Ingatlankezelő Vállalat azzal, hogy nincs anyagi fedezet. De, ha jobban takarékoskodnának az anyaggal, több házat tudnának tartani. — Így ír többek között levelében K. L. Aiso Tisza-part 10. szám alatti lakos.

Levélírónk igazáról a helyszínen győződünk meg, a ház nedves pincéjében ugyanis több zsák 500-as cementet tárol az IKV, valamint meszet. Ezek az értékes építési anyagok lassan tönkremennek. Ezenkívül a ház udvarán, sőt a ház előtt is értékes építési anyagokat, téglát, homokot, meszet találtunk, ezek mind felhasználásra várnak.

Az ingatlankezelő vállalat egyébként is mostohán kezelte a házat. Az udvarban nagy domb szemét áll. Utoljára két éve szállították el a házból a szemetet. Az emésztő gödröt sem tisztítják. Így most már a lakók nemcsak az ingatlankezelő vállalathoz fordulnak segítségért, hanem a KÖJAL-hoz is, hiszen a felgyülemlett szemét veszélyeztet a ház valamint a környék lakóinak egészségét.

lakos, Juray Imre társbérlője 1957-ben elköltözött Szegedről, s szobáját albérlébe adta ki. A népes Juray-család — 11-en laknak két szobában — igényt jelentett be társbérlői lakására. A tanács jogosnak találta kérésüket, s megkapták a szobát. A tanácsi határozat ellen a társbérlő fellebbezett, s csupán azért kapta meg másodfokon a szobát, mert visszaköltözött Szegedre.

A társbérlő most újabb tervének megvalósításán dolgozik. Egy szobából és konyhából, valamint a közös előszobából áll lakrészét le akarja választani, úgy, hogy az előszoba nagyobb része az ő lakrészéhez kerüljön.

A Juray-család megfellebbezte az építési engedélyt, hiszen így nekik nem lenne előszobájuk. A túlszűfoltsg miatt jelenleg is három székrenyt helyeztek el a közös előszobában.

Az építési engedély jogerőre emelkedett, s az elmúlt napokban kapott értesítést a tanácstól Juray Imre, hogy december 23-ig írta ki az előszobát, mert különben karhatalommal szereznek ér-

vényt a társbérlő jogainak. Véleményünk szerint a tanácsi határozat nem vette figyelembe a nagylétszámú családot, s egyetlen személyt részesített előnyben a népes Juray-családdal szemben.

A szociális otthon egyik lakója Sz. P. írt panaszlevelet szerkesztőségünkhöz. Nem jelenlegi életkörülményeiről ír, mert ahogy elbeszélgettünk az idős emberrel, igen elégedett. Kényelmes igazi otthonra talált. Egyedül az a kifogása, hogy száz forint zsebpénze kevés és fia, aki vidéken él, nem gondol rá, nem küld pénzt. Már több mint hét hónap óta hiába várja az idős ember a levelet. Mélységes felháborodásában olyan dolgokról is szót említ, mely súlyosan itéli el fiát. De mint a beszélgetésből kiderült, a fiatalok tetteiért elsősorban ő, az édesapa, levélírónk a felelős. Ez azonban nem mentesíti a gyermeket, mert a szülőkről soha, semmilyen körülmények között nem szabad megfélemlíteni.

B. H. I.

Módosították az egyes munkaviszonyt érintő kérdéseket

A népköztársaság Elnöki Tanácsa — mint arról már beszámoltunk — legutóbbi ülésén törvényerejű rendeletet alkotott a munkaviszonyt érintő egyes kérdések szabályozásáról. A törvényerejű rendelet a Munka Törvénykönyvének azokat a rendelkezéseit módosítja, amelyek elavultak, s ma már nem segítik kellően a társadalmi, gazdasági fejlődést.

Az eddigi rendelkezések például nem biztosították számottevő előnyöket a hosszú éveket, évtizedeket egy munkahelyen töltő dolgozóknak, s nem járultak hozzá a népgazdaságnak súlyos károkat okozó munkavándorlás csökkentéséhez. Jellemző erre, hogy a munkahelyen kívüli juttatások, így a pótszabadság, a nyereségrészesedés, az üdülés, a jutalmazás, a természetbeni juttatás stb. ugyanúgy megillették a „vándormadarakat”, a hanyagokat és a fegyelmezetleneket, mint a lelkiismeretes, példamutató dolgozókat.

Ez a helyzet érthetően sértette az odaadó, becsületes dolgozók igazságérzetét,

s nem adott ösztönzést a fegyelmértőknek, a lazások elkövetőinek a javulásra. Az új rendelkezések ezért különbséget tesznek a lelkiismeretesek és a hanyagok, a fegyelmezettek és a fegyelmezetlenek között.

A munkahelyen kívüli szociális juttatásokban ugyanis teljes mértékben csak a munkahelyükhöz hű, jó munkát végzők részesülnek.

A most elfogadott törvényerejű rendelet intézkedései — közvetve — segítséget nyújtanak a munkaerőgazdálkodás problémáinak megoldásához is. Az előírások szerint a jövőben a kilépéshez nem kell igazgatói hozzájárulás.

Aki azonban munkahelyéről kilép, általában elvelezi mindazokat az előnyöket, amelyek a hosszabb időt egy munkahelyen eltöltött dolgozókat megilletik.

A kilépő új munkahelyén olyan helyzetbe kerül, mintha akkor kerülne első alkalommal munkaviszonyba, s a munkabér-megállapításánál, továbbá a juttatásoknál korlátozások lépnek életbe.

Fokozott hátrányokkal kell számolniuk a jövőben az ismételt kilépőknek és azoknak is, akiket fegyelmi úton bocsátanak el.

A Munka Törvénykönyve értelmében eddig nem volt lehetséges, hogy folyamatosan válják azok munkaviszonya, akik korábban valamilyen oknál fogva a munkahelyéről megszakították; hiába dolgoztak később példamutató szorgalommal, fegyelmezettséggel.

Az új rendelkezések szerint az elvesztett idő beszámítható. Ennek előfeltétele azonban általában kétévnyi egy helyben dolgozása.

Aki munkahelyét ismétlődően változtatja, illetőleg felmondás nélkül hagyja ott, vagy akit fegyelmi úton bocsátanak el, annak csak háromévi egy helyben dolgozása után válhat folyamatos munkaviszonya.

A Munka Törvénykönyvének módosításával kibővíti az alkalmazható fegyelmi büntetések köre, s a rendelkezések szélesítik a felmondás lehetőségét is. Így például létszámfelesleg esetén is fel lehet mondani.

A 15 évet meghaladóan ugyanazon vállalatnál dolgozóknak azonban csak különösen indokolt esetben mondhatnak fel.

A tapasztalatok szerint indokolt, időszerűvé vált a munkaügyi vitákra vonatkozó előírások módosítása is. Az eddigi jogszabályok nem tudták biztosítani a vitás ügyek késedelem nélküli, bürokráciamentes elintézését. Az egyeztető bizottságoknak például nem volt állandó elnökük — így a bizottságok nem is voltak elég stabilak —, s gyakori volt, hogy a nehezebb, kényesebb ügyeket szavazategyenlőség címén döntés nélkül „zárták le” és továbbították a felsőbb jogorvoslati szervekhez. A munkaügyi viták intézése idején alaposan meghosszabbította a kelleténél több jogorvoslati fórum „közbeiktatása” is.

Az új jogszabály értelmében az egyeztető bizottságok helyét háromtagú vállalati munkaügyi döntőbizottságok foglalják el.

E bizottságoknak állandó elnökük lesz, s így az egyeztetés, felelős vezetés feltétele biztosított. A döntőbizottságok az egyeztető bizottságokénál nagyobb hatáskörrel is rendelkeznek majd. Kimondja a módosító jogszabály azt is, hogy

az egyeztető bizottságok helyét háromtagú vállalati munkaügyi döntőbizottságok foglalják el.

E bizottságoknak állandó elnökük lesz, s így az egyeztetés, felelős vezetés feltétele biztosított. A döntőbizottságok az egyeztető bizottságokénál nagyobb hatáskörrel is rendelkeznek majd. Kimondja a módosító jogszabály azt is, hogy

a jövőben első fokon minden munkaügyi vitát a döntőbizottságok bírálják el.

Így lehetőség nyílik arra, hogy az ügyek nagy részét vállalaton belüli szerv döntse el véglegesen. Csökkentik a jogorvoslati fórumok számát is, de

minden jelentősebb ügyet két fokon bírálják el, hogy biztosított legyen a törvényességnek megfelelő, megnyugtató elintézés. (MTI)

Hiába várták csillagászaink a vörös holdfogyatkozást

Nincs szerencsénk ebben az évben a magyar csillagászoknak a holdfogyatkozással. Június végén is, most szombatra virradó éjszaka is hiába ültek a távcső mögött, mert — amint ífj. Bartha Lajos, az Urania csillagvizsgáló munkatársa elmondotta — egész idő alatt sűrű felhők takarták az égboltot.

Pedig különösen érdemes lett volna megfigyelni ezt az égi színjátékot most, amikor az eddigi tapasztalatok szerint még ott kell lebegnie a légkör magasabb rétegeiben a Balti-szigeti Mont Agunqua tűzhányóból 1963 tavaszán kirobbant vulkáni pornak. A kitörés után fél évvel ugyanis már volt egy, de csak az amerikai kontinensről látható holdfogyatkozás, amikor az egész tünemény nagyon halványan játszódott le, színében azonban szokatlanul erősen uralkodott a vörös. Nyilvánvalóan azért, mert a légkörben úszó szemcséken

megtörnek a napból érkező sugarak, mégpedig úgy, hogy elsősorban a kék szín tartományába eső sugarak szóródnak szét a világűrben és a holdra boruló árnyékupra a szokottnál nagyobb arányban „hajolnak” be a vörösé színűek.

A csehslóvák kutatók megállapítása szerint Kepler óta, tehát immár több mint 350 éve minden egyes vulkánkitörés után éveken át ilyen vörösés színben játszódtak le a holdfogyatkozások. Sőt — amint a francia és ugyancsak a csehslóvák csillagászok vallják — ugyanilyen hatása van annak is, ha nem is földi eredetű, hanem a kozmoszból érkező részecskék kerülnek a légkörbe, például egy-egy nagyobb meteorrajjal való találkozások alkalmából.

A mostani holdfogyatkozás megfigyelése azonban különösen fontos lett volna azért, mert Balti-szigete a déli félgömbön fekszik és a vörösés elszíneződés mérté-

ke újabb adalék lehetett volna egy régi feltevés igazolásához vagy cáfolatához. Sok jel arra mutat ugyanis, hogy a déli és az északi félgömb feletti légtömegek között nincs átáramlás, mintha az Egyenlítő vonalánál valamilyen áttörhetetlen fal emelkednék közöttük. Egy most nálunk erősen vörös színben látható holdfogyatkozás tehát arra vallott volna, hogy valahol, esetleg csak az egészen magas rétegekben, mégis van összeköttetés a Föld levegőterengereinek két fele között. (MTI)

Egyesítették a földtani kutató-fúró vállalatokat

A Nehézipari Miniszter most kiadott határozata egyesíti a felügyelete alá tartozó dunántúli (Várpalota), észak-magyarországi (Miskolc), Mecseki Kutató Fúró vállalatot (Komló) a Mélyfúrási Szerszámgyártó és Gépjárató vállalatot (Budapest), a fővárosban levő Földtani Kutató és Ellátó vállalattal. Az egyesített szervezet 1965. január 1-től

kezdve Országos Földtani Kutató és Fúró Vállalat néven ipari nagyvállalként működik. A volt vállalatok mint üzemezettségek tevékenykednek tovább a budapesti központ irányítása alatt. Az új ipari nagyvállalat feladata a bauxit kivételével valamennyi szilárd ásvány nyersanyag, a szén, és a többi ásvány kutatása, a földtani kutatási tervek kidolgozása és kivitelezése, az ásványi készletek kiszámítása, nyilvántartása, fúrószerszámok gyártása.

Hasznos volt a szövetkezetek szövetkezése

A népgazdaság egészében végbemenő koncentráció, az iparirányítás központosítására, a nagyobb termelőegységek kialakítására irányuló törekvés bizonyos mértékig érvényesült a szövetkezeti iparban is. Három év alatt 648 szövetkezet hajtott végre fúziót, s az egyesülés után ezekből 311 szövetkezet alakult. Jelenleg hazánkban 1200 ktsz működik.

Az OKISZ vezetősége mérlegelte az összevonás tapasztalatait és megállapította, hogy csekély kivételtől eltekintve az egyesítés eredménytelment jár. Elsősorban ott adóttak nehézségek, ahol a szövetkezetek adottságai teljesen eltérőek voltak és nem fontolták, nem alapozták meg kellőképpen ezt az intézkedést. Ahol viszont a feltételek kedvezőek voltak, a termelés és a gazdaságosság fokozását nagymértékben elősegítették a fúziók. Az összevonások hatékonyságát legszemléletesebben a

szövetkezetek termelékenységének alakulása mutatja. A szövetkezett ktsz-ekben a termelékenység növelésének az üteme kétszer olyan gyors volt, mint a többiben. A fúziók hatására az egy szövetkezetben dolgozó munkáslétszám megnövekedett, ugyanakkor a nem közvetlenül termelő, adminisztratív és egyéb dolgozók száma az összevonás után 2,3 százalékkal csökkent.

A nagyobb ktsz-ek a megnövekedett anyagi lehetőségeket felhasználták a termelőrészelekre, az üzlethálózat, a felvevő- és fiókhalózat korszerűsítésére. A ktsz-ek többségénél a beruházások koncentrációjával és a gyártás szakosításával, a megelőkítő gépek jobb kihasználásával, célgépek fokozott alkalmazásával, a szalagszerű, vagy több műszakos termelésre nyílt lehetőség. A gyártmány-átcsoportosítások több ktsz-nél azt eredményezték, hogy bekapcsolódhattak az exportárúk termelésébe.

Jön a hideg

A Földközi-tenger térségeiből indult légáramlás nyomán a kontinens nagy részén esős, ködös, többnyire csapadékos idő köszöntött be már a hét elején, s az enyhességnek — a jelek szerint még bő tartalékai vannak.

A ciklon északnyugati oldalán azonban megkezdődött a hideg inváziója.

A sarkvidék felől délnek tartó hideg légtömegek első hulláma szombaton elért Lengyelország középső vidékeit, az ennél is hidegebb, második hullám pedig a Gdansk-Hamburg vonalat.

A Meteorológiai Intézet központi előrejelző osztályán tájékoztatásul közölték, hogy az északról közeledő hideg csak két három nap múlva éri el a Kárpát-medencét.

Addig lassú eltolódás, a „melegöblet” fokozatos csökkenése jellemzi majd az időjárást.

Vasárnap valószínűleg már kevesebb helyen lesz eső, lassan múló ködökre, általában mérsékelt, de Dunántúlon megélénkülő eszaki szélre kell számítanunk. A vasárnapi maximumok plusz 2, plusz 6 fok között alakulnak ki. (MTI)

Jutalom a jól dolgozó szocialista brigádoknak

Amikor év közben kiderült, hogy a Kenderfonó- és Szövíipari Vállalatnál veszályba került az éves terv teljesítése, a gyáregységek szocialista címért küzdő brigádjai siettek a vállalatvezetés segítségére, s kezdeményezték a nehézségek elhárítását. S ez a kezdeményezés munkaversenyre való felhívás volt. Nemes vetélkedésük jutalmazására a vállalat vezetősége nagyobb összeget ajánlott fel. Néhány napja értékelték a brigádok versenyét, s a legjobbakat megjutalmazták.

A szegedi üzemekből első helyre került a központi gyár Március 8, a kenderfonó Új Élet és a jutaárugyár Tyerskova brigádja. Minden brigád elismerő oklevelet, s a tagok egyenként 400—400 forint pénzt jutalmat kaptak. A második helyet a jutaárugyárban a Gagarin, a központi gyárban a Juhász Gyula, és a kenderfonóban Polgár Jánosné munkáskollektívája szerezte meg és nyerte el az oklevelet és egyenként a 200—200 forint pénzt jutalmat.

Az eddigi összevonásokat most alaposan elemzik, hogy a később sorra kerülő további fúzióknál eredményesen felhasználhassák a tapasztalatokat. (MTI)

Felvezünk sertésgondozókat, segédmunkásokat, ka, uőroket

(Kapuórnek nyugdíjast is). Hízlalda Szeged, Dorozsmai u. 23. K.10850

Ha ízetesen háztasan. olesón akar vacsorázni.

vacsorázzon a DEBRECEN ÉTTEREMBEN

Széchenyi tér 13. szám. (VÖL OLASZ-vendéglo.) Presszó kávé, Sörök, borok, üdítő italok bő választékban kaphatók. S.x 33449

ÜNNEPI MEGLEPETÉS!

Tiszta selyem női kendő 112.00 Ft
Szatén női hálóing 200.00—220.00 Ft-ig
Flanell pyjama fiú és lányka 70.00—150.00 Ft-ig
Férfi ingek púpiából 97.00—112.00 Ft-ig
Női nylon nadrág 51.00 Ft
Férfi pulin, zefír pyjamák 150.00—235.00 Ft-ig

